

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ ΑΝΕΥ ΑΠΟΔΟΧΩΝ.

Στο πλαίσιο της συστηματικής παρουσίασης, ερμηνείας και ανάλυσης των διατάξεων του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα, που αποσκοπεί στην πληρέστερη και ασφαλέστερη κατά το δυνατόν πληροφόρηση των Νοσηλευτών, η Πανελλήνια Συνδικαλιστική Νοσηλευτική Ομοσπονδία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (**ΠΑΣΥΝΟ-ΕΣΥ**) επιχειρεί, κατόπιν σχετικών ερωτημάτων των μελών της, την παροχή διευκρινήσεων για τον θεσμό των αδειών άνευ αποδοχών.

Οι άδειες χωρίς αποδοχές προβλέπονται από το άρθρο 51 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα (Νόμος 3528/2007). Οι συγκεκριμένες διατάξεις προέρχονται αυτούσιες από τον προγενέστερο Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα (Νόμος 2683/1999), καθώς ο νομοθέτης δεν έκρινε αναγκαία την τροποποίησή τους.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ως άνω άρθρου, επιτρέπεται η χορήγηση στον υπάλληλο, μετά από αίτηση του, άδειας χωρίς αποδοχές, εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τον ένα (1) μήνα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους.

Είναι γεγονός, ότι η ανωτέρω διάταξη εισάγει εξαίρεση από τον κανόνα ότι οι άδειες χορηγούνται με αποδοχές. Λόγω του εξαιρετικού αυτού χαρακτήρα της θα πρέπει, όπως άλλωστε κάθε παρόμοιας φύσεως διάταξη, να ερμηνεύεται στενά. Δια της χρησιμοποιήσεως του όρου «επιτρέπεται», ο νομοθέτης καθιερώνει την **δυνατότητα** και όχι την **υποχρέωση** χορήγησης της αιτηθείσας αδειας. Η χορήγηση της άδειας εξαρτάται πρωτίστως από τις υπηρεσιακές ανάγκες, οι οποίες θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να συνεκτιμηθούν με τις ανάγκες του υπαλλήλου. **Το αποτέλεσμα της στάθμισης μεταξύ των αναγκών της υπηρεσίας και του υπαλλήλου θα καθορίσει και την χορήγηση ή μη της άδειας.** Προκειμένου, δε, να καταστεί εφικτή η προαναφερθείσα στάθμιση, η αίτηση του υπαλλήλου πρέπει να αναγράφει με σαφήνεια τους λόγους για

τους οποίους ζητεί τέτοια άδεια. Υπογραμμίζεται, ότι οι λόγοι αυτοί δύνανται να αφορούν οποιαδήποτε ανάγκη του υπαλλήλου.

Η παράγραφος 2 του άρθρου 51 προβλέπει την δυνατότητα χορήγησης άδειας άνευ αποδοχών για χρονικό διάστημα **μέχρι δύο (2) ετών συνολικά**. Εν προκειμένω, εκτός από την αίτηση του υπαλλήλου, απαιτείται γνώμη, προφανώς απλή, του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου. Τονίζεται για ακόμη μια φορά, ότι η απλή γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου δεν δεσμεύει το αποφασίζον όργανο, το οποίο έχει την δυνατότητα να αποφασίσει διαφορετικά, με την προϋπόθεση ότι θα προβεί σε ειδική αιτιολογία της όποιας αποφάσεώς του.

Περαιτέρω, ο υπάλληλος δια της αιτήσεώς του πρέπει να επικαλείται ιδιωτικούς λόγους, δηλαδή μη αναγομένους στην Διοίκηση, που να είναι σοβαροί. Για παράδειγμα, σοβαροί λόγοι είναι και εκείνοι που έχουν σημαντικά δυσμενή αποτελέσματα για τον υπάλληλο, για τα μέλη της οικογένειάς του ή για συγγενικά του πρόσωπα.

Ειδική περίπτωση χορήγησης άδειας άνευ αποδοχών κατοχυρώνεται από τις διατάξεις του άρθρου 53§1 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα, σύμφωνα με τις οποίες η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 51 του παρόντος άδεια χορηγείται υποχρεωτικά, χωρίς γνώμη υπηρεσιακού συμβουλίου, όταν πρόκειται **για ανατροφή παιδιού ηλικίας έως και έξι (6) ετών**. Διάστημα τριών (3) μηνών της άδειας αυτής χορηγείται με πλήρεις αποδοχές στην περίπτωση γέννησης τρίτου (3ου) παιδιού και άνω.

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 51, υπάλληλος, του οποίου σύζυγος υπηρετεί στο εξωτερικό σε ελληνική υπηρεσία του Δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα ή σε υπηρεσία ή φορέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει και η Ελλάδα, δικαιούται να πάρει άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι έξι (6) έτη συνεχώς ή και τμηματικά, εφόσον έχει συμπληρώσει διετή πραγματική υπηρεσία.

Είναι προφανές, ότι η ανωτέρω διάταξη σκοπό έχει την διαφύλαξη της ενότητας της οικογένειας, ενός θεσμού που χαίρει και συνταγματικής προστασίας. Βασική προϋπόθεση για την χορήγηση της συγκεκριμένης άδειας είναι η συμπλήρωση διετούς πραγματικής,

δηλαδή υπολογιζομένης από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων, υπηρεσίας.

Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 51, στον υπάλληλο που αποδέχεται θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε διεθνή οργανισμό, στον οποίο μετέχει η Ελλάδα, χορηγείται μετά από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου άδεια χωρίς αποδοχές μέχρι πέντε (5) έτη, η οποία μπορεί να παραταθεί με την ίδια διαδικασία για μία ακόμα πενταετία. Αν ο υπάλληλος δεν εμφανιστεί να αναλάβει καθήκοντα μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη της άδειας, **θεωρείται ότι παραιτήθηκε αυτοδικαίως από την υπηρεσία.**

Προϋπόθεση χορήγησης της ανωτέρω άδειας άνευ αποδοχών είναι η αποδοχή της θέσεως, δηλαδή να έχει συντελεσθεί διορισμός ή πρόσληψη. Με άλλα λόγια, εν προκειμένω βρισκόμαστε ενόψει μιας ιδιόμορφης περίπτωσης κατοχής δεύτερης θέσης.

Η άδεια χορηγείται κατόπιν απλής γνώμης του υπηρεσιακού συμβουλίου. Η γνώμη αυτή είναι εξαιρετικά δύσκολο να είναι αρνητική. Όταν λήξει η άδεια και ο υπάλληλος δεν επανέλθει στην υπηρεσία, θεωρείται ότι παραιτήθηκε αυτοδικαίως. Εν προκειμένω, προβλέπεται η εφαρμογή της πλασματικής παραίτησης λόγω παράνομης κατοχής δεύτερης θέσεως, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 35 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα.

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 51, ο χρόνος της άδειας χωρίς αποδοχές αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας μόνο στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 4 του παρόντος άρθρου.

Συμπερασματικά, ο χρόνος της άδειας άνευ αποδοχών που δεν αφορά τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 4 δεν αποτελεί χρόνο πραγματικής υπηρεσίας και συνεπάγεται δυσμενείς συνέπειες για τον υπάλληλο, όπως μη υπολογισμό χρόνου για μισθολογική εξέλιξη και προαγωγή, καθώς και μη υπολογισμό χρόνου ως συντάξιμης υπηρεσίας.

Τέλος, σύμφωνα με την παράγραφο **6 του άρθρου 51**, κατά τη διάρκεια της άδειας της **παρ. 4** του άρθρου αυτού ο υπάλληλος

υποχρεούται να καταβάλλει τις νόμιμες κρατήσεις για κύρια και επικουρική ασφάλιση και στα ταμεία πρόνοιας, οι οποίες αντιστοιχούν στο βαθμό ή το μισθό της υπηρεσίας στην οποία ανήκει οργανικά.

Εν προκειμένω, η εκπλήρωση της υποχρέωσης καταβολής των νόμιμων ασφαλιστικών κρατήσεων αποτελεί προϋπόθεση για την θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, με βάση το γεγονός ότι η εν λόγω άδεια της παραγράφου 4 συνιστά κατ'ουσίαν μακρόχρονη απόσπαση.

Συνοψίζοντας, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η χορήγηση άδειας άνευ αποδοχών, πλην της περιπτώσεως της παραγράφου 1 του άρθρου 53 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα, αποτελεί πράξη διακριτικής ευχέρειας της διοίκησης. Εξ αυτού του λόγου, η απόφαση χορήγησης ή άρνησης χορήγησης της αιτηθείσας άδειας πρέπει να είναι πάντα επαρκώς αιτιολογημένη, ενώ παραμένει δυνατός ο ακυρωτικός έλεγχός της από τα αρμόδια δικαστήρια.

Η **ΠΑΣΥΝΟ-ΕΣΥ** δηλώνει ότι παρακολουθεί διαρκώς την εφαρμογή των διατάξεων του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα και παρεμβαίνει αποφασιστικά κάθε φορά που γίνεται αποδέκτης καταγγελιών περί παραβίασης θεσμοθετημένων – κεκτημένων εργασιακών δικαιωμάτων των Νοσηλευτών.

ΤΟ ΔΣ της ΠΑΣΥΝΟ-ΕΣΥ